

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

25. ZÁŘÍ 2008 ROČNÍK II. ČÍSLO 39

MISTROVSTVÍ EU VIKTOR LÁZNIČKA SE STAL VICEMISTREM

GM Viktor Láznička

Kdyby byla Česká republika v rámci EU úspěšná podobně jako její šachoví reprezentanti, vůbec bychom se nezlobili. V minulém čísle ŠT jsme informovali o tom, že má Viktor Láznička liverpoolský turnaj rozehraný velmi slibně. A vyšel mu i jeho závěr, skončil totiž druhý, a stal se tak vicemistrem Evropské unie! Předstihl (byť při stejném bodovém zisku) taková esa, jakými jsou Michael Adams (2735) či Nigel Short (2655). Vidět byli i další členové české výpravy. Jan Příborský splnil ve městě Beatles svou třetí normu mezinárodního mistra a se šestibodovým ziskem se ve startovním poli neztratil ani Igors Rausis (2486).

Pokračování na straně 7

KATEŘINA NĚMCOVÁ S ŠANCÍ NA TITUL

Kateřina Němcová

WGM Kateřina Němcová (2372) bojuje o titul evropské šampionky. Po 6 kolech přebornického turnaje, který probíhá od 14. do 25. září v Hercegu Novem, má na svém kontě 5 bodů. Po dobrém startu v úvodním dvou partiích podlehla naše šachistka nečekaně španělské mistryni FIDE Anabel Torrente Guadamurové (2105), ale všechny další své partie, včetně té s druhou nasazenou Ruskou Olgou Girjovou (2350) vyhrála. Po 6 kolech si vedou dobře také další naši „mládežníci“. V nejstarší chlapecké kategorii je se 3,5 bodu na dvacáté příčce frýdecko-místecký Jan Krejčí (2305) a průběžné čtrnácté místo patří díky 4 získaným

bodům v kategorii dvanáctiletých dívek Janě Maříkové (1789). Nad 50% hranicí se ještě drží Jiří Kočišček (2324) v kategorii do šestnácti let a Kristýna Novosadová (2028) mezi osmnáctiletými dívkami. Naopak naděje spojené se svým nasazením na páté příčce turnaje desetiletých prozatím nesplňuje Jakub Půlpán (1955), který má zatím na svém kontě ze 6 kol 3 body a je čtyřicátý osmý.

MILOV PORAZIL RYBKU

Vadim Milov

Švýcarský velmistr Vadim Milov (2705) zdolal nejlepší současný šachový program. V zápase hraném na osm partií porazil Rybku 4,5:3,5. Zápas ovšem probíhal s „drobnými“ výhodami na Milovově straně. Ve všech partiích hraných bílými měl program od

MISTROVSTVÍ SVĚTA ŽEN NOVOU KRÁLOVNOU JE RUSKA KOSTENJUKOVÁ

První dámou světového ženského šachu se stala ruská hráčka Alexandra Kostenjuková, která ve finálovém zápase mistrovství světa žen porazila Čiňanku Hou Yifan 2,5:1,5.

Na šampionát se nová mistryně světa podle svých slov připravovala velice pečlivě. Na měsíc a půl dokonce opustila i svou rok a půl starou dceru Francescu, o kterou se zatím starala babička.

GM Alexandra Kostenjuková

Pokračování na straně 3

počátku kvalitu méně a v partiích černými jí dvakrát chyběl „nedůležitý“ pěšec f7 (tj. pouze dvě partie se hrály bez handicapu). I přesto si Rybka držela vedení až do šesté partie zápasu, kde podlehla bílými v koncovce nestejných střelců. Zřejmě „v šoku“ z nečekané porážky podlehla i v partii následující. Partie jsou k přehrání na stránkách www.rybkachess.com.

ZÁPAS RUSKO-ČINA

Wang Hao

Reprezentanti Číny mají před blížící se olympiádou formu. Sestava Bu Xiangzhi (2710), Ni Hua (2705), Wang Yue (2704), Wang Hao (2691) a Li Chao (2590) vede v již čtvrtém vzájemném měření sil s výběrem Ruska 12:8. Nejlepším individuálním výsledkem se může pochlubit Wang Hao se dvěma výhrami a dvěma remízami. Naopak v ruském celku nikdo neuhrál více než 50 procent. Stav ženského duelu

je po 4. kole nerozhodný - 10:10. Nejlepšího výsledku zatím dosáhla Shen Yang (2445), která soupeřkám povolila jedinou remízu, naopak se zatím vůbec nedaří Tatianě Kosincevové. Zápas končí 28. září.

SKONČILA GRAND PRIX SR

Mistr FIDE Karol Rükschloss (2239) ze Slovanu Bratislava se stal celkovým vítězem slovenské série Grand Prix v rapid šachu pro rok 2008, a získal tak právo reprezentovat Slovensko na mistrovství Evropy v rapid šachu. V sérii šesti turnajů získal 1701 bodů a před druhým Miroslavem Maslíkem (2328) z Trenčína měl třicetibodový náskok. Bronz si odváží do Dunajské Stredy Dominik Csiba (2157). Turnajů Grand Prix se zúčastnilo celkem 469 šachistů. Vítězi jednotlivých turnajů se stali Peter Michalík, Miroslav Maslík, Dominik Csiba, GM Mikuláš Maník a IM Peter Lipka. Nejúspěšnější ženou byla WFM Zuzana Gregorová (2142) z Banské Bystrice, nejlepším juniorem byl celkově bronzový Dominik

Csiba, mezi juniorkami kralovala Alexandra Zvaríková (1899) ze Žiliny a mezi seniory celkový vítěz série Karol Rükschloss.

POLOFINÁLE MČR

Jiří Štoček

Ve Žďáru nad Sázavou bylo zahájeno letošní polofinále přeboru České republiky, v němž bude o postupová místa do finálového turnaje bojovat celkem třicet devět hráčů, mezi nimiž jsou dva velmistři a jedenáct mezinárodních mistrů. Nejvýše nasazeným je Jiří Štoček, který má ovšem postup do finále již zaručen. V úvodním kole došlo hned k několika překvapením: IM Pavel Freisler podlehl Tereze Olšarové, remízy vybojovali Soňa Pertlová s IM Martinem Petrem, Pavel Večeřa s IM Petrem Zvárou, Martin Cuhra s IM Vladimírem Tallou a Lidmila Rutter s Cyrilem Ponížilem. Turnaj se hraje do 28. září.

NEZNAMÝ PŘÍBĚH SOVĚTSKÉHO DŮSTOJNÍKA

JADERNÉ VÁLCE ZABRÁNIL ŠACHISTA

Před čtvrtstoletím možná jeden šachista zachránil svět. 26. září 1983 se krátce po půlnoci rozezněl v jednom vojenských bunkrů poblíž Moskvy alarm, který signalizoval odpálení amerických balistických střel mířících na území tehdejšího Sovětského svazu.

Velitelem tohoto bunkru byl tehdy čtyřiačtyřicetiletý raketový specialista a vášnivý šachista, podplukovník Stanislav Petrov. „Patnáct sekund jsme byli všichni v šoku,“ vypráví podplukovník Petrov s odstupem pětadvaceti let. „Potřebovali jsme s naprostou jistotou zjistit, co se vlastně stalo,“ dodává s tím, že mu bylo naprosto jasné, že pokud se alarm ukáže pravdivým, bude následovat jediný možný protitah - odvetný úder proti USA. Po pěti minutách

zběsilé aktivity, ve kterých se pokoušel zůstat klidným, rozhodl, že příchozí zpráva byla jenom dalším selháním systému a poplach je tedy falešný. „Moje podvědomí mi říkalo, že jsme svědky pouze další poruchy systému, a tak jsem se rozhodl ohlásit jen planý poplach,“ říká dnes a další oficiální vyšetřování jeho pocity potvrdilo, když za viníka označilo kombinaci slunečních paprsků s neobvyklým seskupením mraků ve velké výšce. I když byl názor Stanislava Petrova potvrzen, velitel bunkru byl přesto nařčen z disciplinárního provinění a jako obětní beránek přeřazen na méně odpovědné místo a posléze na vlastní žádost opustil armádní řady nadobro. Rehabilitace se dočkal až po nástupu Michaila Gorbačova a posléze byl oceněn

Stanislav Petrov

i několika mezinárodními cenami. „Tenkrát jsme byli nejbližší ke katastrofálnímu jadernému konfliktu,“ vyjádřila se oficiální americká místa ohledně událostí ze září 1983 a po pětadvaceti letech se také o hrdinovi tehdejší noci připravuje dokumentární film, který má být pod názvem *The Man Who Saved The World* uveden příští léto.

NOVOU KRÁLOVNOU JE RUSKA KOSTENJUKOVÁ

pokračování ze strany 1

Nicméně příprava vedená zpočátku Alexejem Korotylevem a později Konstatinem Landou přinesla kýžené ovoce. V Nalčiku se však musela sympatická Ruska obejít bez přímé trenérské pomoci. „Korotylev i Landa hráli v Novokuzněcku souběžnou kvalifikaci pro Superfinále přeboru Ruska, a tak jsem v průběhu turnaje několikrát zavolala Jurijovi Sergejevičovi Razuvajevovi. On příliš nemluví, ale když promluví, vždycky to sedí. Jedna či dvě věty, které přesně vystihují situaci.“

Cestu za světovým titulem popsala Kostenjuková v rozhovoru pro server www.sport-express.ru „Turnaj se hrál KO systémem, který je velice náročný na každou chybu. Proto považuji za nejdůležitější okamžik turnaje zápas s Táňou Kosincevovou ve třetím kole. Byl to velmi principiální souboj zejména proto, že jsem měla kvůli neúčasti některých hráček ve druhém kole volno. Důležitá byla hlavně první partie.“ V dalších zápasech pak na Rusku nestačila ani Ukrajinka Anna Ušeninová. „S Ušeninovou to byl poměrně lehký zápas,“ tvrdí Kostenjuková. „Bílými se mi sice zvítězit nepodařilo, zato černými to bylo až moc jednoduché.“ A vážné starosti jí pak nepřivodila ani zkušená

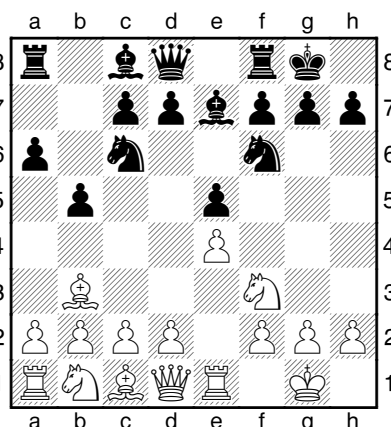
Švédka Pia Cramlingová, které se v úvodní partii nevydařilo zahájení. I když v odvetě získala silnou iniciativu, v zisk celého bodu, který by znamenal prodloužení, ji neproměnila. O finálovém zápasu řekla Kostenjuková lakonicky: „Měla jsem štěstí, protože se mi dařilo uhádnout soupeřčina zahájení, a získávala jsem tak dobré pozice.“ O výsledku finále de facto rozhodla už první partie zápasu.

HOU YIFAN (2557)–ALEXANDRA KOSTENJUKOVÁ (2510)

Španělská hra [C90]

Nalčik 2008

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 a6 4.Sa4 Jf6 5.0–0 Se7 6.Ve1 b5 7.Sb3 0–0

8.a3 Mladá Číňanka si na finálový zápas připravila systém, který na

WGM Hou Yifan

konci minulého století používal věhlasný teoretik Suetin. Čelili mu i naši reprezentanti, velmistři Blatný a Plachetka. Ani v současnosti si tah věžovým pěšcem nemůže naříkat na nedostatek přívrženců. Na nejvyšší úrovni jej v nedávné době použili Magnus Carlsen, Alexandr Griščuk či Dmitrij Jakovenko.

8...d6 9.c3 Sg4 10.d3 Ja5 11.Sc2 c5 12.h3 Sd7 Následující postup bílého „d“ pěšce, který má za následek uzavření centra, již podle velmistra Šipova vede k malé výhodě černé.

13.d4 Bílá měla možná s aktivním postupem v centru ještě počkat

Alexandra Konstantinovna Kostenjuková se narodila 23. dubna 1984 v ruském Permu.

Je vicemistryní světa žen z roku 2001, mistryní Evropy z roku 2004 (Drážďany), ruskou přebornicí z roku 2005, mistryní světa ve Fischevých šachách z let 2006 a 2008 a konečně mistryní světa žen 2008. V roce 2004 se stala se desátou ženou v historii šachu, které získala ten nejvyšší možný, tj. velmistrovský titul. Ženskou velmistryní se stala již ve čtrnácti letech (1998). Nejvyššího ratingu dosáhla v dubnu 2006 (2540), její aktuální rating má hodnotu 2510 bodů.

Kromě šachu se věnuje i jeho propagaci, má také zkušenosti s modelingem i herectvím. V roce 2006 byly její fotky k vidění v pánském časopisu Penthouse. Zahrála si i jednu z hlavních rolí ve filmu Stanislava Govoruškina „Благословите женщину“.

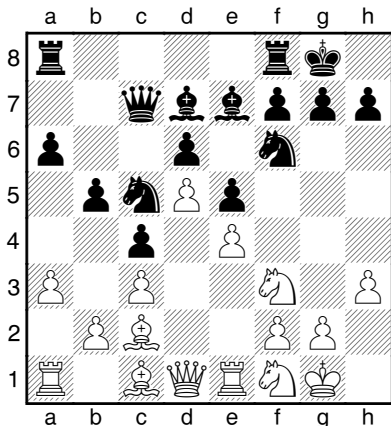
Je vdaná za o dvacet pět let staršího Diega Garcese, se kterým má dceru Francescu Marii.

GM Alexandra Kostenjuková

a nejprve provést standardní manévr jezce 13..Jbd2 Dc7 14..Jf1 s dalším Jg3 a teprve pak se pokoušet „bušit“ do černého centra. O výhodě bílé by však pravděpodobně ani v tomto případě hovořit nešlo.

13...Dc7 14..d5 c4 15..Jbd2 Jb7 16..Jf1 Jc5

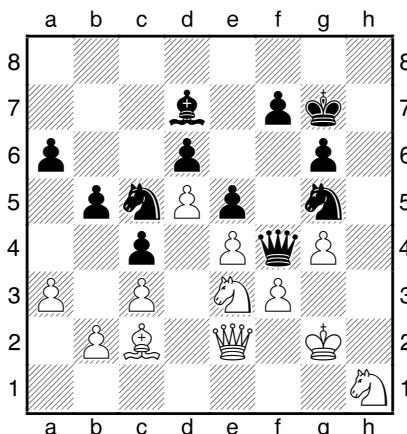
17.g4? Kritická pozice partie. Hou Yifan volí agresivní postup pěšce na královském křídle, který sice zpravidla do plánů bílého v této variantě zapadá, ovšem zde narazí na silnou odpověď. O této pozici hovořila Kostenjuková na tiskové konferenci. Před časem na mládežnickém tréninkovém táboře přednesla lekci o španělské hře. Poté došlo i na několik volných partií, kde se v podobné pozici jako bílá pustila do dobrodružství, zahrála g4 a rychle prohrála. Právě na tuto volnou partii si vzpomněla a zopakovala tehdejší reakci černého...

Finálový zápas

Yifan Hou	0:1	Kostenjuková, Alexandra
Kostenjuková, Alexandra	½:½	Yifan Hou
Yifan Hou	½:½	Kostenjuková, Alexandra
Kostenjuková, Alexandra	½:½	Yifan Hou

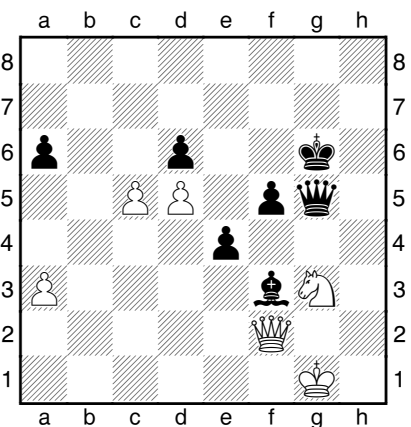
17...h5! Černá získává výhodu. Otevření krajního sloupce bílé v útoku na černého krále vůbec nepomůže.

18.J3h2 hxg4 19.hxg4 Dc8 20.f3 V konečném důsledku bílé nepomáhá ani Rybkou navržené 20.Jg3 Jxg4 21.Jxg4 Sxg4 22.Jf5 pro 22... Sxd1 23.Jxe7+ Kh7 24.Jxc8 Sxc2 25.Jxd6 Jb3 s výhodou černé.
20...Jh7 21.Jg3 Sg5 22.Jf5 Dd8 23.Kg2 g6 24.Jg3 Kg7 25.Vh1 Vh8 26.Jhf1 Df6 27.Se3 Sxe3 28.Jxe3 Jg5 29.De2 Vag8 30.Vaf1 Df4 31.Vxh8 Vxh8 32.Vh1 Vxh1 33.Jxh1

33...Jd3!-+ Černá vynucuje výměnu jezce za střelce, což oživí silného volného pěšce, který se probije až do cíle.

34.Sxd3 cxd3 35.Df2 d2 36.Jg3 Jxf3! 37.Dxf3 Sxg4 38.Df2 d1D 39.Jxd1 Sxd1 40.De1 40.Df1 Dxf1+ 41.Jxf1 Sc2 42.Jd2 f5-+ 40...Sf3+ 41.Kg1 f5 42.exf5 gxf5 43.Df2 Kg6 44.b3 e4 45.c4 bxc4 46.bxc4 Dg5 47.c5

47...f4 48.cxd6 fxg3 0-1

Václav Pech

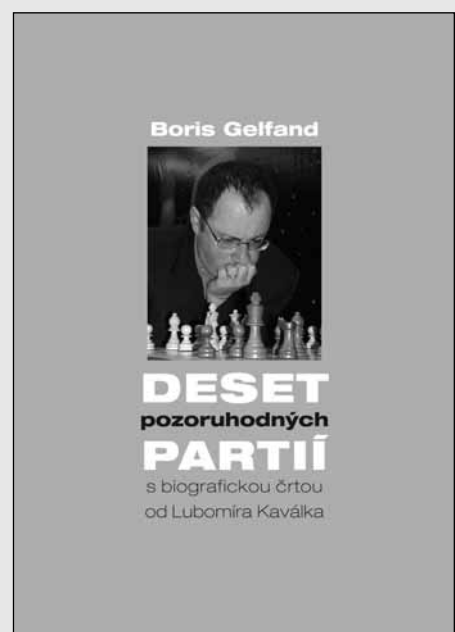
BORIS GELFAND: DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete objednat na dobírku na adrese:

PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

VÝROČÍ SEDMINÁSOBNÉHO OLYMPIONIKA

Mistru Josefu Rejčířovi by letos 23. září bylo sto let. Byl jedním z nejsilnějších českých šachistů v období před druhou světovou válkou a reprezentoval tehdejší Československo celkem na sedmi šachových olympiádách.

Prvním turnajem, ve kterém na sebe mistr Rejčíř upozornil, byl pražský přebornický turnaj z roku 1927, ve kterém kromě něho startovali silní hráči té doby v čele s Thelenem, Opočenským (hrajícím pod pseudonymem Hradský) a Hromádkou. „Vítězství Thelenovo a dobré umístění Rejčířovo jest po Prokopově úspěchu v Kautského memoriálu dalším aktivem letošního zimního období,“ komentuje Československý šach v roce 1927 výsledky turnaje, ve kterém jeho vítěz hrající pod pseudonymem Linke získal v 11 kolech 10 bodů a třetí devatenáctiletý Josef Rejčíř měl bodů 7, přičemž si na svůj opasek mohl pověsit například skalpy obou hlavních favoritů Opočenského i Hromádky.

Hned v následujícím roce je nominován do československého celku pro olympijský turnaj hraný v nizozemském Haagu. Tam na čtvrté šachovnici za Gilgem, Prokešem a Pokorným uhrál 4,5 bodu z 10 partií, když se mu nepodařilo ve druhé polovině turnaje navázat na skvělý start (3,5 bodu v úvodních 4 partiích). O rok později získal na brněnském sjezdu Ústřední jednoty čs. šachistů roku 1929 mistrovský titul.

O další rok později na olympiádě v Hamburku již nastupuje za Salo Flohrem a Karlem Treybalem na třetím stole, kde získává ze 14 partií 9 bodů a poráží mezi jinými i silného Poláka Dawida Przepiorku. A úspěchem končí i další jeho olympijská vystoupení

v Praze 1931 a Folkestonu 1933, kde byly jeho účasti odměněny i medailemi. Kolektivní bronz z pražské olympiády doplnila i bronzová medaile za individuální výsledek na šachovnici (11 ze 16) a ve Folkestonu se mohl společně se Salo Flohrem, Karlem Treybalem, Karlem Opočenským a Karlem Skaličkou radovat ze stříbrného kovu.

Ač na rozdíl třeba od mistrů Amos Pokorného či Karla Treybala nebyl aktivním důstojníkem, v té době se účastní i několika armádních důstojnických přebornických přeborů a z toho druhého hraného v roce 1933 je i naše partiová ukázka.

JOSEF REJFÍŘ–STANISLAV BRINCIL Dámským pěšcem [A18]

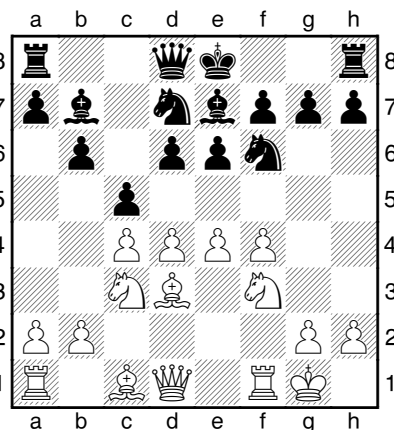
Praha 1933

Komentuje: J. Rejčíř

Československý šach 1933, 57

1.d4 Jf6 2.c4 e6 3.Jc3 Se7 Pasivní. Raději Sb4 neb d5.

4.e4 d6 5.f4 b6 6.Jf3 Sb7 7.Sd3 Jbd7 8.0-0 c5 Černý musí něco podniknout, nechce-li jen přihlížet k útočným přípravám bílého, ale po tahu v textu podaří se bílému výhodně hru ve středu otevřít.

9.e5! Jg4 Ještě nejlepší odpověď, neboť nešlo 9..cxd4 pro 10.exf6 se ziskem figury, ani 9..dxe5 10. dxe5

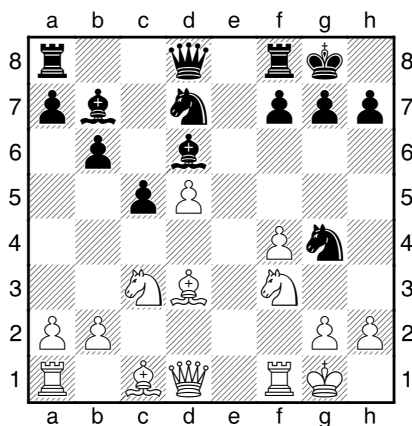

Josef Rejčíř

Jg4 11.Se4 s mohutnou hrou bílého.

10.exd6 Sxd6 11.d5! Na to je černý ve svízelné situaci a nezbyvá mu než pokračování jako dále v partii. 11...exd5 12.cxd5! Nyní je černý ve svízelné situaci: 12.Ve1+ Se7 13.cxd5 0-0 14.Sxh7+ Kxh7 15.Jg5+ Sxg5-+.

12...0-0 Těžko nalézt za černého lepší tah. Bílý získá nyní pěšce, hlavně však nepříjemné útočné možnosti na královském křídle.

13.Sxh7+ Kh8 13...Kxh7 14.Jg5+ Kg8 15.Dxg4 Jf6 16.Dh4 s hrozbami Jce4 a Vf1-f3-h3.

14.Sc2 Sa6 Černý je vynalézavý. Po ústupu veze f1 hrál by c4 s hrozbou Sc5+.

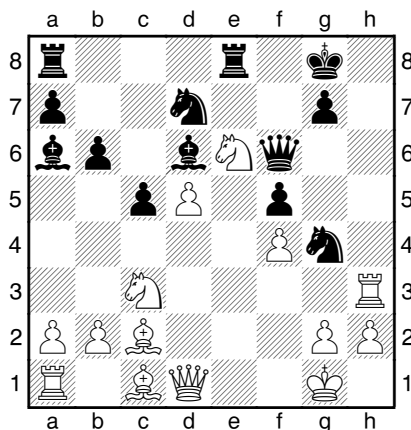
15.Jg5! Bílý se proto musí snažit rozhodnout hru za každou cenu útokem na královském křídle.

15...f5 Nechce se vzdát svých šancí, které mu hlavně plynou z umístění jeho jezdce na g4. Na e6 vzniká však nezhojitelná slabina. Méně dvojsečné bylo proto Jf6.

16.Vf3 Df6! s nepříjemnou hrozbou Dd4+, neboť po výměně dam stál by černý výtečně. Bílý nalezne jedinou úzkou cestu.

17.Vh3+ Kg8 Podle svého programu. 17..Jh6 bylo by sice opatrnější, ale vzalo by myšlenku tahu Df6.

18.Je6 Vfe8

19.Je4! Na tomto tahu stojí celá obrana i útok bílého. Černý ztratí nyní buď dalšího důležitého pěšce f5, nebo musí připustit výměnu jezdce g4.

19...fxe4 20.Dxg4 Jf8! Černý se brání urputně a dobře. Tento tah ochrání černého krále před bezprostředním nebezpečím.

21.Dh5! g6 21...Jxe6 22.dxe6 Dxe6 23.Dh7+ Kf8 24.Vh5 by byla pozice černého překerní.

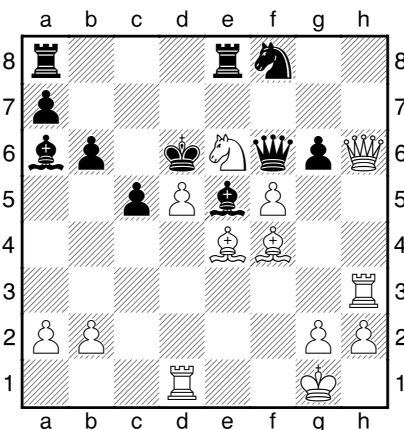
22.Dh6 Kf7 Černý král by chtěl utéci. Na 22...Ve7 bral by bílý rovněž prostě pěšce e4.

23.Sxe4 Ke7 24.f5 Hrozeb stále přibývá a s nimi i citelný a oboustranný nedostatek času. Učiněný tah skrývá v sobě krom hrubé hrozby Sg5 i drobnou myšlenku: 24...Jxe6 25.dxe6 Dd4+ 26.Se3 Dxe4 27.Sg5 mat.

24...Kd7 25.Sf4 S úmyslem po Sxf4 26.Dxf4 a 27.Dc7 mat.

25...Se5 26.Vd1 Kd6 Aby kryl eventuálně d6. Ale bílý nastražil svým posledním nenápadným

tahem léčku, kterou černý nepohlédl.

27.Sg5! Df7 28.fxg6 Sd4+ Zoufalá naděje. Snad vezme bílý střelce věží a přehlédne Df1 mat. Po ústupu dámy vyhrálo by Jxf8 s následujícím g7+ atd.

29.Jxd4

1-0

Druhá světová válka znamená ve tvorbě Josefa Rejčíře velkou přestávku a k šachovnici se mistr vrátil až v roce 1951 a následně v roce 1954. O dva roky později odjíždí již jako mezinárodní mistr společně s Miroslavem Filipem, Luďkem Pachmanem, Jánem Šefcem, Ladislavem Alsterem a Jaroslavem Ježkem na svoji již šestou olympiádu do Moskvy, kde končíme na sedmém místě, a jeho olympijským louččním pak byl o dva roky později německý Mnichov.

Kromě praktické hry nacházel Josef Rejčíř, povoláním středoškolský profesor, zálibu v práci s mládeží, které rád předával své získané zkušenosti nejen ze světa šedesáti čtyř polí. Byl také od roku 1928 členem redakce časopisu Československý šach, na jehož stránkách publikoval své články a analýzy z mistrovských šachových utkání a kde zároveň zanechal také velmi cenný analytický odkaz. Zemřel v důsledku problémů se srdcem v Praze 4. května 1962.

Václav Pech

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

CHCETE DOSTÁVAT ŠACHOVÝ TÝDENÍK KAŽDÝ ČTVRTEK ZDARMA DO SVÉ E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?

STAČÍ SE ZAREGISTROVAT NA www.praguechess.cz

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

VIKTOR LÁZNIČKA SE STAL VICEMISTREM!

pokračování ze strany 1

V. Láznicka se před odjezdem netajil tím, že se pokusí celý turnaj vyhrát. Proto jsme se ho po návratu zeptali, nakolik je se svým umístěním spokojen. „S umístěním spokojen jsem. Naštěstí jsem nezapackal úplně vše,“ komentuje s nadhledem novoborský velmistr své vystoupení. „Avšak po osmém kole a hlavně v průběhu devátého kola jsem pomýšlel na mety nejvyšší. Jelikož jeden z největších konkurentů bílými poměrně brzy remizoval, otevřela se mi cesta k samotnému prvenství, stačilo porazit bílými velmistra Werleho. Posléze se ukázalo, že tento úkol nebyl z nejněžších.“ Náš reprezentant se po poměrně rychlé prohře musel opět prodlírat do vedoucí skupinky, což se mu nakonec podařilo. „Turnaj se pro mě vyvíjel od začátku slibně. První vážný moment přišel ve třetím kole, kdy jsem doslova utekl hrobníkovi – tentokrát Němci Langroeckovi – z lopaty. Chybělo opravdu málo a stal bych se terčem posměchu škarohlídů. Další kritický moment nastal v partii s velmistrem Howellem. Zahájení se mi nepovedlo, dostal jsem se pod tlak. Soupeř však přepjal strunu, zahrál slabý tah a současně překročil čas. Závěr byl takřka neuvěřitelný. Nejprve jsem předvedl bílými velmi tristní výkon s vítězem mistrovství,

poté přišla nervy drásající koncovka s velmistrem Meierem. Z příjemnější pozice pro soupeře se z ničeho nic stala o trochu výhodnější pozice pro mě, navíc soupeř, jak sám přiznal po partii, byl po 40. tahu vyčerpan. Nakonec se přiklonilo štěstí ke mně a mohl jsem se radovat ze stříbrné medaile.“ Pro čtenáře Šachového týdeníku Viktor Láznicka vybral a okomentoval partii proti Simonu Williamsovi.

SIMON WILLIAMS (2496) – –VIKTOR LÁZNIČKA (2601)

Slovanská obrana [D15]

Liverpool 2008

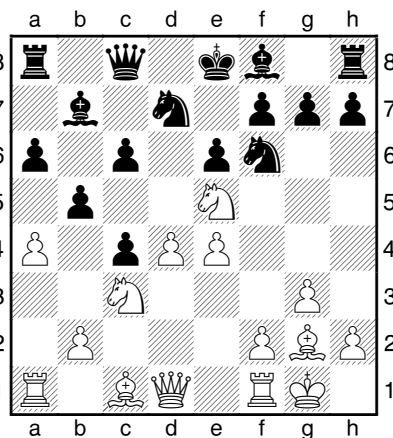
Komentuje: GM Viktor Láznicka

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Jc3 Jf6 4.Jf3 a6 5.g3 dxc4 6.Je5 Anglicky protivník volí jeden z nejagresivnějších receptů proti slovanské s tahem a7-a6. Klidnější povahy mohou hledat drobnou výhodu po a4.

6...b5 Černý nechce bez materiální náhrady přenechat bílému centrum.

7.Sg2 Sb7 8.0-0 e6 9.a4 Dc8 Pokračování 9...Jd5 je frekventovanější alternativou.

10.e4 Jbd7

11.f4 Bílý má evidentně za obětovaného pěšce dobrou hru, ale musí postupovat velice přesně, aby se jeho iniciativa nerozplynula.

11...Se7 12.Jg4?! Toto je již chyba. Bílý ztrácí jednou figurou příliš

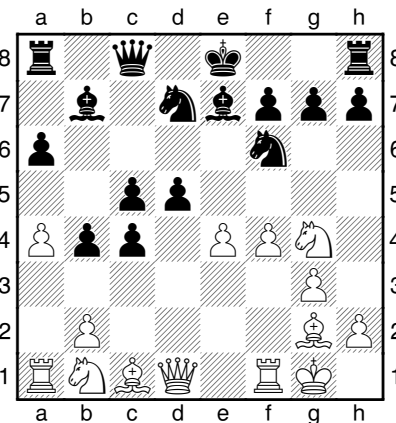
GM Viktor Láznicka

mnoho temp, nadějnější bylo například agresivní g4.

12...b4 Je možné, že šlo udělat rošádu a aktivním činností se věnovat později. Soupeř je však vyhlášený taktik, kterému by bylo zbytečné přepouštět otěže.

13.Jb1 Ani jiná pole nebyla vhodnější. Po 13.Jxf6+ Jxf6 14.Je2 c5 15.d5 exd5 16.exd5 0-0 má černý čistého pěšce víc a aktivní figury k tomu. Ani 13.e5 bxc3 14.exf6 Jxf6 15.bxc3 c5 bílého příliš nepotěší.

13...c5 14.d5 exd5

15.Je3 Tento tah mě velmi překvapil. Už letmý pohled prokazuje, že s bílým není vše v pořádku. 15.exd5 Jxg4 16.Dxg4 0-0-+; 15.Jxf6+ Jxf6 16.exd5 0-0-+.

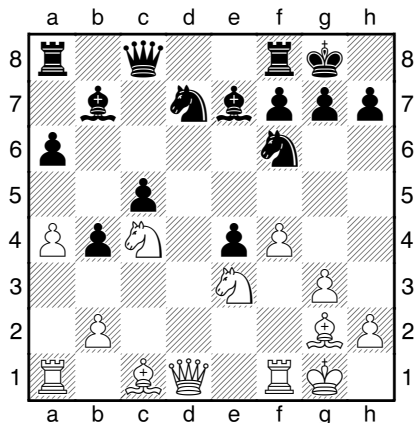
15...dxe4 16.Jd2 Vždy je příjemné, když neubývají pěšci vlastní, ale ti soupeřovi. 16.Jf5 Sf8 17.g4 Jb6 18.a5 Jbd5 19.De2 g6 20.Jg3 Dxg4 s výhodou černého.

16...0-0 Pokračování 16...c3 17.Jdc4 cxb2 18.Sxb2 by se mohlo se zlou potázat.

17.Jdxc4

Konečné pořadí

1. Werle, Jan	NED (2591)	8
2. Láznicka, Viktor	CZE (2601)	7,5
3. Adams, Michael	ENG (2735)	7,5
4. Short, Michael	ENG (2655)	7,5
5. David, Alberto	LUX (2568)	7
6. L'Ami, Erwin	NED (2610)	7
7. Vachier-Lagrave, Maxime	FRA (2681)	7
8. Fridman, Daniel	GER (2637)	7
9. Berg, Emanuel	SWE (2592)	7
10. Bacrot, Etienne	FRA (2691)	7
11. Howell, David	ENG (2561)	7
12. Tivjakov, Sergej	NED (2645)	7
13. Luther, Thomas	GER (2570)	7
14. Smeets, Jan	NED (2593)	7
15. Běljavskij, Alexander	SLO (2606)	7
37. Příborský, Jan	CZE (2344)	6
41. Rausis, Igors	CZE (2486)	6
celkem 158 účastníků		

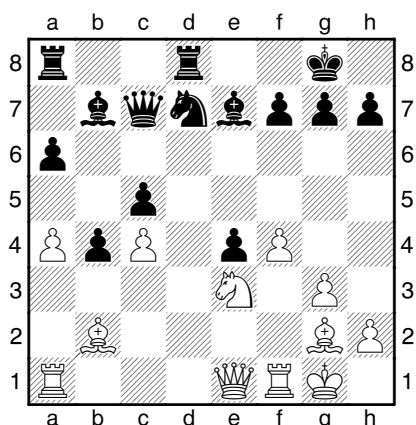

17...Vd8 Nyní by mělo stačit hrát logické tahy a pěšci navíc by měli později říci k výsledku partie své.

18.b3 Dc7 Černý raději neriskuje nezbytné zápletky, které by mohly vzniknout po přijetí oběti dámy. Plán je zřejmý, stačí zjednodušovat. 18...Je5 19.fxe5 Vxd1 20.Vxd1 vede k nejasné hře.

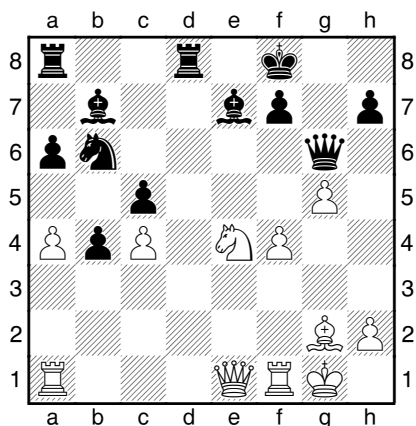
19.Sb2 Jb6 20.De1 Jxc4 21.bxc4 21.Jxc4 bylo úpornější.

21...Jd7

22.Sxg7 Poslední pokus přelstít soupeře. Po 22.g4 Sf6 23.Sxf6 Jxf6 24.g5 Je8 25.f5 De5 by černý také odrazil pokusy bílého a uplatnil materiální převahu.

22...Kxg7 23.Jf5+ Kf8 24.g4 Dc6 25.g5 Dg6 26.Jg3 Jb6 27.Jxe4

27...f5 Hrozby jsou odraženy, černý král je jako v bavlne.

28.Jg3 28.gxf6 Sxf6+.

28...Sxg2 29.Kxg2 Jxc4 30.Va2 Vd1 0-1

Viktor Láznička i Jan Příborský se shodují, že jim společný pobyt na ostrovech vyhovoval. Vytvořili tandem, Příborský vystupoval jako Lázničkův sekundant. „Ke konci – poté, co Jan splnil normu – vtipkoval hlavní organizátor Weeks (kdo chce zažít opravdu skvělý turnaj po všech stránkách, nechť vyhledává právě jeho, vřele doporučuji), že jsem měl nejúspěšnějšího sekundanta ze všech. A měl pravdu,“ dodává velmistr Láznička.

Kvalitním výkonům napomohl také pestrý kulturní život. Liverpool je malebné městečko s prastarou historií. Láznička k hostitelskému městu říká: „Mě osobně nejvíc upoutala návštěva muzea Beatles. Liverpool se mi zalíbil a rád se tam při jakékoli příležitosti vrátím. Navštívili jsme na pár dní i Londýn a také odtud jsme si odváželi jen ty nejlepší dojmy. Tolik muzeí a památek jsem už dlouho na šachovém turnaji nenavštívil.“ Lázničkovy dojmy potvrzuje i Příborský: „S Viktorem jsme vytvořili velmi dobrý tým, a to byla asi hlavní příčina toho, proč se nám oběma tak dařilo. Místo dlouhých příprav na partie jsme navštěvovali všechna možná muzea a památky, které lze v Liverpoolu zhlédnout. Letos se Liverpool dokonce stal evropským městem kultury, takže příležitostí bylo opravdu mnoho. A noční život spojený se sledováním fotbalových zápasů ve městě, kde je pro místní obyvatele fotbal doslova modlou, měl opravdu grády,“ uvádí s úsměvem.

Příborský byl nakonec sám překvapen, do jaké míry mu turnaj vydařil. „Na turnaj jsem odjížděl bez jakýchkoliv ambicí, zkrátka s přáním zahrát si šachy a hlavně si užít Anglii, kam jsem vyrazil vůbec poprvé. V turnaji se mi prostě dařilo, a to dokonce natolik, že jsem splnil třetí mistrovskou

normu. Určitě bych rád vyzdvihl perfektní organizaci a nevídanou vstřícnost pořadatelů, kteří se postarali o bezproblémový a hladký průběh,“ pochvaluje si prožité dva týdny. O kvalitě turnaje svědčí i vynikající webové stránky, které měly v průběhu turnaje velkou návštevnost.

Jan Příborský pro Šachový týdeník okomentoval partii se silným německým velmistrem Friedmanem.

JAN PŘÍBORSKÝ (2344)– –DANIEL FRIDMAN (2637)

Pircova obrana [B08]

Liverpool 2008

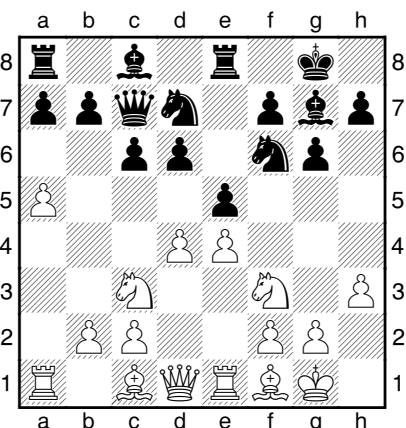
Komentuje: Jan Příborský

Po vydařeném začátku jsem ve třetím kole zasedl vedle věhlasných soupeřů dokonce na třetím stole. Na partii s Fridmanem jsem se těšil, jelikož s tak silným hráčem jsem doposud nehrál.

1.Jf3 d6 Černý se vyhýbá principiálními variantám a staví pružnou pozici, ve které je snazší prokázat sílu a zkušenosti.

2.e4 Jf6 3.Jc3 g6 4.d4 Sg7 5.Se2 0-0 6.0-0 c6 7.a4 Dc7 8.Ve1 Vůdci bílých figur hledali výhodu například po 8.Sf4 Jbd7 9.e5 dxe5 10.Jxe5 Jxe5 11.Sxe5 Da5 12.Sc4, Rozentalis-Tkačijev 2007.

8...Jbd7 9.Sf1 e5 10.a5 Ve8 11.h3

11...Vb8 Novinka. Hrál se již 11...exd4 12.Dxd4 (12.Jxd4 Jc5 13.Df3 (13.f3 d5 14.exd5 Sxh3 15.Jde2? Myo Zaw Min-Rahmnan 2008) 13...De7 14.Dd1 s nejasnou hrou) 12...Jg4 (12...Jxe4? 13.Vxe4+-) 13.Db4 Jge5 14.Jxe5 Sxe5 15.f4 a bílý stojí o něco lépe.

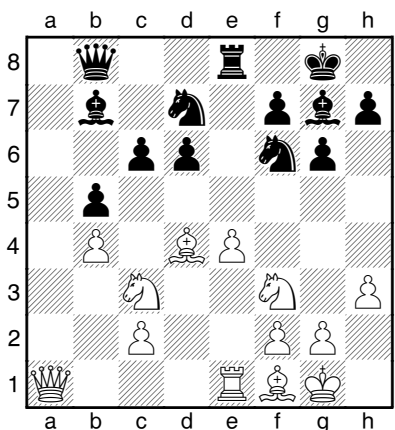

12.Se3 exd4 Po 12...b5 13.axb6 axb6 14.d5! cxd5 15.exd5 má černý již velké problémy.

13.Sxd4 b5 14.axb6 axb6 15.b4! b5 16.Va7 Po tahu 16.Dd2 má bílý malou a trvalejší výhodu. Výměny věží a dalšího materiálu, jež se staly v partii, pomáhají černému.

16...Vb7 17.Da1 Vxa7 18.Dxa7 Sb7 Po 18...Dxa7 19.Sxa7 Je5 by černý vyrovnal.

19.Da1 Db8

Až dosud partie probíhala podle představ černého - hra se vyrovnala a bílý se dostával do problémů s časem.

20.Jxb5!? Tento tah není objektivně v pozici nejsilnější, ale v dané situaci znamenal dobré praktické řešení. Pozice se forsíruje a soupeři nestačí hrát profesorské šachy. Pro mě byla situace pikantní v tom, že právě po tomto tahu kolem naší partie poměrně dlouho kibicovali velmistři Tivjakov a Bacrot. To pro mě již znamenalo menší výhru a partii jsem si dál užíval, i když jsem částečně polevil v koncentraci. 20.Sd3 Je5 21.Jxe5 dxe5 22.Sa7 s rovnou hrou.

20...cxb5 21.Sxb5 Je5?! a Fridman zmatkuje, dvacátým tahem byl očividně šokován a nenachází nejlepší obranu. Nyní se dostane do menších problémů; 21...Da8! 22.Sxf6 (22.c4 Dxa1 23.Vxa1 Vd8 24.e5 dxe5 25.Jxe5 Jxe5 26.Sxe5 Je4 27.Sxg7 Kxg7 28.Va7 Vb8 s malou výhodou černého) 22...Jxf6 23.Sxe8 Dxe8 24.e5. Zde končil můj propočítání u partie s tím, že mám blízko rovné koncovce, ale po 24...dxe5 25.Jxe5 Je4 26.Da7 Sd5 27.c4 Dxe5 28.cxd5 Dxd5 si pozice černého zaslouží přednost.

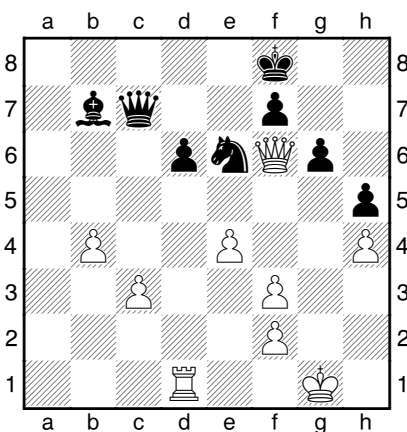
Jan Příborský (vlevo) vs. GM Daniel Fridman

22.Sxe8 Po 22.Sxe5 dxe5 23.Sxe8 Jxe8 (23...Dxe8 24.Dxe5 Dxe5 25.Jxe5 Jxe4 26.Jd3=) 24.c4 Jd6 25.c5 Jxe4 26.Da5 Sd5 stojí černý o něco lépe.

22...Jxf3+ 23.gxf3 Jxe8 24.Sxg7 Jxg7 25.Vd1 Je6 26.Df6 Dc7 27.h4 Preciznějším tahem by bylo 27.c3. Po tahu v partii měl černý i jiné možnosti.

27...h5 Přesné by nebylo 27...Dxc2 pro 28.Vxd6 s malou výhodou na straně bílého. Zajímavé by ale mohlo být například 27...Dc4!? 28.Vxd6 Sa6.

28.c3 Kf8

29.Kg2? Asi klíčová pozice partie. Své postavení jsem hodnotil trochu pesimističtěji, ale je to naopak černý, který si musí při přesné hře dávat pozor. Má velký problém s rozehráním svých figur, zatímco bílý může manévrovat věží a ztěžovat černému život. 29.Dh8+ Ke7 30.Va1 a bílý by stál o něco lépe.

29...d5! 30.exd5 Škoda, tah černého d5 jsem viděl, ale měl jsem zatmění, protože jsem se domní-

val, že zahraji 30.e5, a úplně jsem přehlédl, že ztrácím pěšce po 30...Dxc3 31.Dh8+ Ke7 32.Df6+ Ke8.

30...Sxd5 A nyní se černý rozehrál, motory ukazují pozici víceméně v rovnováze, ale s minutou do konce bylo obtížné hledat přesné tahy.

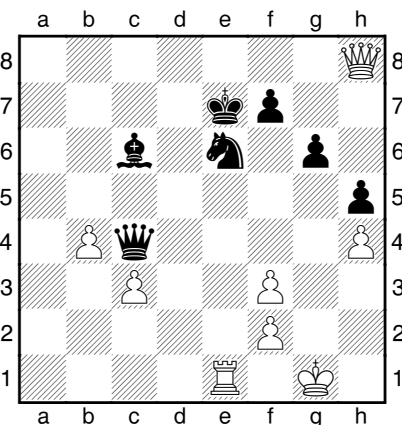
31.Kg1 Nešlo 31.Vxd5? pro 31...Jf4+--.

31...Dc4 32.Ve1 Po 32.Dh8+ Ke7 33.Va1 přijde 33...Dc7! s malou výhodou černého.

32...Sc6? Po lepším 32...Kg8 by se bílý dostal do velkých problémů.

33.Dh8+? Správné 33.Va1! drží partii v rovnováze.

33...Ke7

34.Dd4? Znamená definitivní konec a výrazně ulehčuje černému práci. Vzniklá koncovka je již beznadějně prohraná. I po 34.Va1 Dxd4 35.Va7+ Sd7 36.De5 Dg5+ 37.Dxg5+ Jxg5 by stál ovšem černý lépe.

34...Dxd4 35.cxd4 Kd6-- 36.Kg2 Jxd4 37.Vd1 Sxf3+ 0-1

Václav Pech

MĚL JSEM V ŽIVOTĚ ŠTĚSTÍ

V létě roku 2002 jsem na Korfu potkal člověka, který mi byl povědomý. Dozvěděl jsem se o něm tehdy pouze to, že nerad sedává na přímém letním středoze-
ním slunci. Až o dva roky později (díky angažmá na šachovém svazu) jsem zjistil, že se jednalo o mezinárodního rozhodčího a mezinárodního mistra. Škoda, mohli jsme si tehdy zpříjemnit letní odpočívání přátelskými partiiemi i hovory o světě čtyřiašedesáti polí. Snad i pro tuto promarněnou příležitost jsem se na naše další setkání velmi těšil. Šedesátka Pavla Votruby je rozhodně hezkou příležitostí k bilancování.

„Jak jsem začal? No prostě jsem hrál,“ odpověděl mi P. Votruba na úvodní otázku a pokračoval: „Během studií jsem hrál za Vysoké školy a poté na vojně za Dům armády. Mezitím jsem působil v Karlíně a později v Dopravních podnicích. Na těchto prvních štacích jsem zažil šachisty takového formátu, jako jsou Luboš Kaválek, Vlastimil Hort či Vlastimil Jansa. Zvláště si cením toho, že jsem mohl potkat také starého pana Opočenského. Díky tomu, že jsem měl to štěstí

hrát v jednom družstvu s takovými hráči, se mohu pyšnit titulem několikanásobného přeborníka republiky družstev.“

Svůj první kontakt se světem velkého šachu datuje Pavel Votruba do roku 1968, kdy se zúčastnil juniorského mistrovství světa družstev v Rakousku. „Ani nevím, jak to vzniklo. Prostě jsem byl dorostenec, šachy jsem studoval, hrál jsem co možná nejvíc a najednou jsem v roce 1968 vyhrál kontrolní turnaj. To bylo tenkrát velké překvapení. Následně mě pan Pithart vybral do celku pro studentské mistrovství světa.“ Na něm Votruba poprvé potkal hráče velkých jmen – o velmistrech Tukmakovovi, Kuzminovi či Spasovovi se tenkrát hodně mluvilo.

O svém herním stylu říká mezinárodní mistr Votruba otevřeně: „Vždycky jsem byl typem hráče, který má dobrou znalost teorie. Rád vzpomínám na to, jak jsme se kdysi s Bohoušem Skácelem předháněli a soutěžili v úplné znalosti partií. Posílali jsme si partie poštou, protože tenkrát ještě pochopitelně nebyly e-mail,“ komentuje s jistou dávkou nostalgie v hlase doby, které dnes již upadají v zapomnění. „Byl jsem vždycky solidní strategický, poziční hráč, ale na druhé straně přiznávám, že mou slabinou bývala taktika. I má pravděpodobně nejlepší partie, kterou jsem sehrál v roce 1983 v B-turnaji slavného festivalu ve Wijkenu s pozdějším účastníkem turnaje kandidáta van der Sterrenem, byla vedena v tomto duchu.“

PAVEL VOTRUBA (2330) – PAUL VAN DER STERREN (2460)
Dámský gambit [D32]

Hoogovens-B Wijk aan Zee, 1983
Komentuje: Pavel Votruba

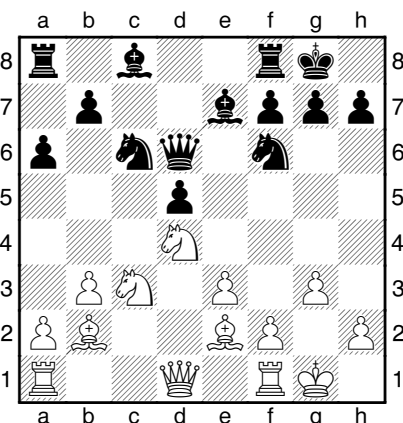
Partie s GM Sterrenem se hrála v posledním kole a už nic

„neřešila“, protože i v případě výhry by mi první bal IM o půl bodu unikl, stejně jako vítězství v celém turnaji. Škoda, protože vítěz, velmistr Ligterink, si zahrál v příštím „A“ turnaji. Shodou okolností ve stejném turnaji, kde jsem byl nyní pět let rozhodčím, a od roku 2009 budu dokonce hlavním rozhodčím!

1.Jf3 c5 2.c4 Jf6 3.Jc3 Jc6 4.e3 e6 5.d4 d5 6.cxd5 exd5 7.Se2 cxd4?! Lépe vypadá 7...a6 nebo 7...Sd6.

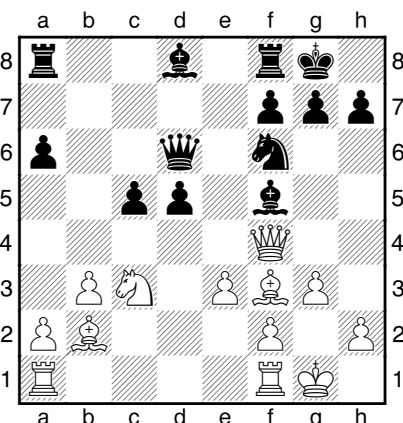
8.Jxd4 Tato varianta se mi v praxi osvědčila, zaznamenal jsem v ní výhry proti několika silným mezinárodním mistrům.

8...Sd6 9.b3 0-0 10.Sb2 Se7 Ve spojení s následujícím tahem pravděpodobně nepřesnost. **11.0-0 Dd6 12.g3 a6**

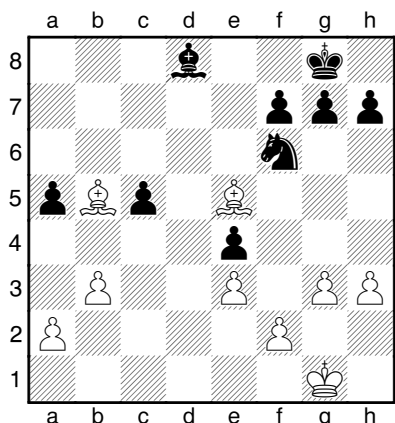

13.Jxc6! Vytváří pěšcovou strukturu výhodnou pro bílého. Přinejmenším se taková pozice hraje bílému o dost příjemněji než soupeři.

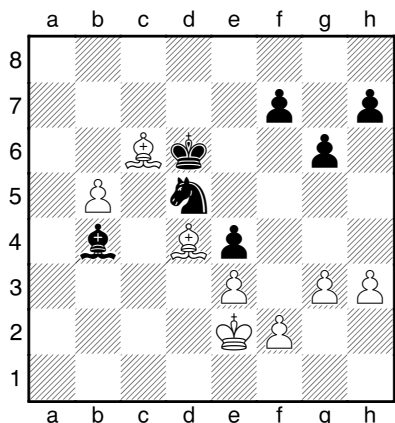
13...bxc6 14.Sf3 Sf5 15.Dd4 c5 16.Dh4 Sd8 17.Df4!

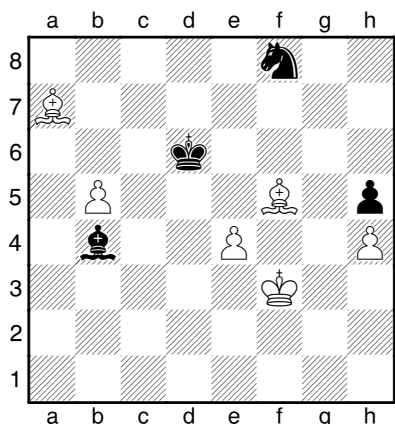
17...De6 18.Vfd1 Se4 19.Jxe4 dxe4
20.Sg2 Se7 21.De5 Dxe5 22.Sxe5
Vfe8 23.h3 Vad8 24.Sf1 a5 25.Sb5
Vxd1+ 26.Vxd1 Vd8 27.Vxd8+
Sxd8

28.Sc6 Kf8 29.Sd6+ Se7 30.Sc7 c4
31.Sxa5 cxb3 32.axb3 Sa3 33.Sc3
Ke7 34.b4 Ke6 35.b5 g6 36.Sd4
Jd5 37.Kf1 Kd6 38.Ke2 Sb4

39.g4 f5 40.gxf5 gxf5 41.f3 exf3+
42.Kxf3 Jc7 43.Sa7 Je6 44.Sb8+
Kc5 45.h4 h5 46.Sd7 Jf8 47.Sa7+
Kd5 48.Sxf5 Ke5 49.e4 Kd6

50.Sf2 Podařilo se mi úspěšně využit slabin černého. Nejdříve izolovaný pěšec d5, poté slabé duo d5 a c6, dále po tahu c6-c5 jsou oba pěšci c5 a d5 znovu slabí. Černý se snažil své problémy vyřešit tahem

Se4, ale po výměně vznikli tři slabí pěšci (kromě c5 ještě e4 i a6). Pak jsem celkem logicky zaháněl figury soupeře nabídkou výměny dam, protože v koncovce (navíc s dvojicí střelců) se tato výhoda dala snadno zužitkovat. Ve zkratce ucelený technický výkon. 1-0

O co víc se Pavlu Votrubovi dařilo v soutěžích družstev, o to méně mu byla Caissa nakloněna v domácích individuálních přebornických turnajích: „Tam jsem byl přece jenom trochu ‚pechvogel‘. Hrál jsem třikrát či čtyřikrát polofinále přeboru republiky a pokaždé skončil na čtvrtém místě, přičemž postupovali první tři.“ To mu však šachy rozhodně nezošklivilo, naopak. Kromě samotné hry se začíná věnovat i dalším činnostem, které se šachem souvisejí. „Pracoval jsem v metodické komisi, kde jsem měl na starost juniory. V klubu jsme zase pořádali mezinárodní turnaje, u kterých jsem pomáhal s organizací. Když se nám pak různými akcemi podařilo získat peníze, zvali jsme hráče ze zahraničí a recipročně zase vyjžděli na turnaje do Bulharska a Maďarska, později i do některých západních států.“

PÍSKÁM RÁD - A JE TO NA MNĚ DOUFÁM ZNÁT

Kdo sleduje šachové dění dnes, zná Pavla Votrubu zejména jako významného šachového rozhodčího. Kromě velkého pražského turnaje Eurotel World Chess Trophy 2002 rozhodoval na šesti olympiádách a mnoha dalších významných turnajích, včetně festivalů v Monaku a Wijk aan Zee. P. Votruba se stal rozhodčím jaksi „mimočodem“, když žádal v roce 1993 o titul mezinárodního mistra. Vzpomíná na slova Miloše Vrabce:

„Ty, člověče, když žádáme o titul mezinárodního mistra, tak zároveň požádáme o titul mezinárodního rozhodčího.“ P. Votrubu to tenkrát příliš nezajímalo, šlo mu hlavně o to stát se mezinárodním mistrem. Se získáním titulu mezinárodního arbitra však začala nová epocha, kterou odstartoval zápas mezi veterány a nejlepšími ženami v roce 1995. Votruba vzpomíná: „Jako rozhodčí jsem měl veliké štěstí, že mě mohl vychovávat Geurt Gijssen. Zápas mezi veterány a ženami se hrál v hotelu Hilton, kde se sešlo asi patnáct rozhodčích a konkurzem měl být vybrán asistent G. Gijssena, který celý turnaj řídil. Měl jsem štěstí a konkurz vyhrál. A panu Gijssenovi se naše spolupráce zalíbila. Snad i proto, že jsem byl ochoten dělat věci, které by prý nikdo z prominentních šachových sudích nedělal. Přitom se jednalo o naprosté drobnosti typu uklizení skleniček ze stolů po skončených partiích.“

V roce 1996 přišlo pozvání od van Oosterooma do Londýna, kde se IM Votruba mohl seznámit se Spasským, Smyslovem a dalšími hvězdami šachového nebe. „Měl jsem opět to štěstí, že jsem s nimi mohl po večerech prosedět hodiny a hodiny v baru a poslouchat například Smyslovovo vyprávění o jeho zápase s Botvinnikem. Byl to pro mě ohromný zážitek.“ Odtud již bylo blízko k rozhodcovskému stolku na mnoha dalších akcích, mimo jiné na šachových olympiádách. „Na olympiádách

... ale i partie absolutní světové špičky.

dnes rozhodují většinou zápasy, které se hrají na nejvyšších stolech, což má jednu ohromnou výhodu. Oni ti hráči z nejlepších týmů si mě pak pamatují, protože jim jakoby přináším úspěch," vypráví P. Votruba s úsměvem a nadsázkou. „Protože oni hrají dobře, a zůstávají tak na vrchních stolech a ta slabší mužstva odpadají a ... nemají mě... i ti nejlepší šachisté jsou totiž často hodně pověřiví.“ Na druhé straně jsou i rozhodčí, kteří o místo u nejvyšších stolů nijak zvlášť nestojí. „Někdy si neuvědomují, o co přicházejí! Jednomu bulharskému kolegovi, kterému se na první stoly moc nechtělo, jsem vysvětloval: Mysli také na to, že jednou budeš mít co říct svým vnukům. Můžeš se jim pochlubit, že jsi pískal třeba zápas Lékó-Chalifman!“ Nakonec se Bulhar odhodlal a dodnes mi děkuje, že si to celé mohl na vlastní kůži prožít.“

V letech 2002-2007 Pavel Votruba pracoval v Komisi rozhodčích FIDE. I na toto období vzpomíná velice rád: „Pro mě to mělo veliký význam. Mohl jsem se aktivně podílet na tvorbě současných pravidel, které silně ovlivnila doba mobilních telefonů a dalších novinek.“

Na dotaz, co pro svou práci šachový rozhodčí potřebuje, Votruba odpovídá: „Předně musí umět s hráči komunikovat.“ IM Votrubovi komunikaci usnadňovalo to, že většinu špičkových hráčů znal ještě z jejich juniorských dob. „Na juniorských ME jsem pomáhal v tiskovém středisku a dělal

s hráči jako Ivančuk, Gelfand, Adams či Van Wely poznámky k partiím. I proto s nimi mohu hovořit úplně jinak, což mi v pozici rozhodčího velice pomáhá.“ Zároveň by měl rozhodčí šachu rozumět a mít před ním respekt. „Nejsem špatný šachista a šachu docela rozumím, ale když si třeba po skončení

kola stoupnu k nějaké analýze a sleduji, co všechno hráči vidí... Takový Ivančuk má ještě starou školu, tahá si s sebou na turnaje i ty figurky... To je opravdu génius! Úžasné bylo sledovat analýzu Kramnika s Anandem. Každý z nich přemýšlel úplně jinak. Kramnik šel na hodnocení pozice obecně, Anand zase předvedl přesně propočtenou variantu, která Kramnikův názor dokázala. Bylo to tehdy třinácté kolo turnaje, sedmá hodina hry, šlo o první místo, každý z hráčů myslel jinak, ale obě cesty se spojily a vedly ke stejnému výsledku.“

Jednou z nepsaných soudcovských povinností je podle mezinárodního mistra Votrubu také to, že hráčům pomáhá řešit v průběhu hry jejich problémy tak, aby ze sebe mohli vydat to nejlepší. Votruba to ilustruje historikou s Kramnikem: „Tomu jsem už pískal více než osmdesát partií. Jednou mě požádal o nějaké medikamenty, že na něj jde chřipka. Využil jsem toho, že rozhodčí ‚C‘ skupiny byl lékař, pohlídal jsem i jeho turnaj a on tehdejšímu mistru světa nějaké prášky přinesl. Nebo přišel Anand, že mu došla neperlivá voda... Pro mě je úkol postarat se o pohodlí hráčů a diváků stejně důležitý jako samotné řízení partií.“

Pro rozhodčího je rovněž důležitá pozornost. „Tu trénuji každý den, třeba i při jízdě tramvají. Například na olympiádě musí rozhodčí sledovat nejen hráče, ale i kapitány. Je třeba ohodnotit pozice, a když se partie

blíží ke konci, rychle a v tichosti zvládnout nutné formality. Jednou se mi třeba stalo, že hráč z Gabunu neuměl psát. Zápis v tomto případě musel provádět kapitán. Ten s tím neměl problém, ale například nemohl odejít ani na WC. I takové situace musí rozhodčí registrovat a nějak vyřešit.“

Šachy jsou dnes ovlivněny i zrychleným tempem hry a různými typy hodin. Právě ty jsou pro rozhodčího kardinálním problémem. Pavel Votruba měl proto s jedním prodejcem dohodu, že každý nový typ digitálních hodin dostane ke studiu. „Pak se stane, že přijedu do Wijku, kde mají nový typ hodin, kterým nikdo z pořadatelů nerozumí a já je už mám předem nastudované.“ Na zkracování tempa hry má Votruba také jasný názor: „Chápu, že komerce světu vládne. V komisi rozhodčích jsem zažil tlaky televizních štábů na to, aby se hrálo rychleji. Z hlediska rozhodčího je samozřejmě nejlepší, když se hraje s přídatky času za každý provedený tah. V tu chvíli má rozhodčí nejméně povinností. Nevadí mi, když se zkracuje čas, samozřejmě pokud to není na úkor kvality hry, ale vadila by mi absence inkrementu.“

Řeč přišla i na známé nepodání rukou mezi velmistry Shortem a Čeparinovem z loňského B-turnaje ve Wijk aan Zee. „Nigel Short je člověk, který tolik bazíruje na dodržování pravidel, až to někdy působí komicky. Po opakované partii s Čeparinovem jsem k němu přišel a řekl: „No tak vidíš, spravedlnosti učiněno zadost, hezky jsi to vyhrál,“ načež zareagoval: „Ne, není to OK, protože jsem ztratil síly. Teď jsem kvůli tomu volal svého právníka.“ V komisi, která tento případ řešila, byl i Kramnik, kterého čekala partie s Topalovem. „Očekávalo se, že zde k podání rukou nedojde také. A oni to nakonec udělali tak, že ‚trestné‘ je pouze odmítnutí, tj. to, když neodpoví na napřaženou ruku soupeře. Kramnik si tak chytrě připravil situaci sám pro sebe, protože věděl, že mu Topalov sám od sebe ruku nepodá.“ Občas se tedy i na té nejvyšší úrovni, o které Pavel Votruba říká, že je z drtivě

části naplněna gentlemany, vyskytnou spory, situace, v nichž i zkušený hráč může překvapit. „Ne s každým byla vždy a za všech okolností naprostá pohoda. Pracnější bylo určitě pískat Kasparova. Například na pražském turnaji z roku 2002 hrál Kasparov čtvrtfinále s Ivančukem. Před zápasem mi volal i domů, že Ivančuk při hře příliš bouchá do hodin, a žádal mě, abych ho na to upozornil. Zápas se vyvíjel zcela vyrovnaně, obě rapid partie i následné bleskové partie skončily remízami, a tak došlo na ‚rychlou smrt‘, kdy má bílý šest minut proti čtyřem minutám černého a povinnost partii vyhrát. V pravidlech tenkrát bylo, že si barvy volí ten, kdo je výše postaven na ratingové listině, což byl v dané chvíli Kasparov. A ten tehdy urazil bohyni Caissu, když místo své volby řekl: ‚Vot Vasja, skaží,‘ a Ivančuk okamžitě, bez jakéhokoli zamyšlení řekl: ‚Čornyje!‘ Načež Kasparov okamžitě obrátil oči v sloup a začal nespokojeně pohazovat hlavou. Bylo pro mě velkým překvapením, že tak zkušený hráč nevyužil svou možnost, musel přece dobře vědět, co mu vyhovuje víc.“

Na závěr našeho příjemného povídání jsme došli k nešachovým koníčkům Pavla Votruby. Kromě záliby v jazycích se přiznal i k jedné dávné a dnes již nevyužívané zálibě – k tvorbě a interpretaci kondiciogramů.

„Ono to tenkrát tady bylo zprofanované díky jednomu dodnes často vysílanému filmu. Nicméně jsem se dočetl, že jsou různé typy cyklů, jako roční, měsíční a denní. Kritické cykly, psychické cykly, fyzické cykly a také intelektuální. Tehdy jsem si řekl: ‚Dáme to do stroje a uvidíme.‘ Takhle jsem tipoval zápas Spasskij-Hort v Reykjavíku. Napsal jsem tenkrát před začátkem, že zápas vyhraje Hort. Pokud by se ovšem Spasskému podařilo ten zápas dovést do prodloužení, potom vyhraje on. A co se nestalo: Spasskij začal markýrovat, že má potíže se slepým střevem, několik partií se kvůli volným dnům odložilo a vyhrál Spasskij. Vzhledem k tomu, že tehdejší sovětské vědě nebyly znalosti cyklů neznámé a Sověti mohli provést podobnou analýzu, kdo ví,“ říká s úsměvem Votruba.

V oblasti kondiciogramů ale nezustalo u jediného správného odhadu. „Mým nejznámějším kouskem byla předpověď výsledku boje o mistra ligy mezi Dopravními podniky a Domem armády. Mnou předpovídaný výsledek se přesně stal, jedinou vadou na kráse bylo přehození výsledků na dvou šachovnicích. Pak mi kolegové žertem říkali, že to nemuseli ani hrát!“

V současnosti ale již prognózy pomocí biorytmů nedělá a o své nejbližší budoucnosti říká: „Kromě rozhodování ještě podnikám, což se vzhledem k počtu akcí, které v šachovém světě reálně jsou, optimálně doplňuje. Už se mi pomalu blíží důchod a pak se budu moci věnovat pískání naplno. Měl v životě štěstí. Dělán to, co mě ohromně baví, setkávám se s úžasnými lidmi a ještě mi za to čas od času zaplatí. Nicméně všechny kroky, které jsem udělal, k tomuto výsledku logicky vedly. Je to prostě hezkej svět a já mám to štěstí, že se v něm mohu pohybovat.“

Přejeme Pavlu Votrubovi vše nejlepší k jeho životnímu jubileu a mnoho krásných zážitků, a to nejen kolem šedesáti čtyř polí.

Václav Pech

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
ŠACHinfo

**8x ročně potěšení
pro každého
šachového fanouška!**

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. příhr. 3

150 21 Praha 5

info@sachinfo.cz

www.sachinfo.cz

Bezhotovostní platba s výhodami

u čerpacích
stanic EuroOil

KALENDÁRIUM

14. 9.–26. 9. 2008

V černoohorském Hergegu Novim probíhá letošní individuální **mistrovství Evropy mládeže** v šachu, kde má své zástupce i Česká republika.

20. 9.–29. 9. 2008

Kecskemét (Maďarsko). **Mezinárodní FIDE turnaj**. Další ze série mezinárodních round robin uzavřených turnajů, s možností zisku titulu IM. V každém turnaji 10–12 hráčů, tempo hry 2 hodiny na 40 tahů a hodina na dohrání.

Tamas Erdelyi

postmaster@caissa.t-online.hu.

www.caissachessbooks.com

20. 9.–28. 9. 2008

Havlíčkův Brod. 5. ročník turnaje **Open Vysočina**. Hráno jako poloфинаle přeboru České republiky mužů a žen. Součástí festivalu jsou také turnaje v rapid šachu a bleskovém šachu.

Ave-Kontakt

Tel.: 466 535 200, 608 203 007

j.mazuch@avekont.cz

www.czechtour.net

27. 9. 2008

Dolní Benešov. **Memoriál Karla Osmančíka**. Rapid turnaj, hraný švýcarským systémem, 15 minut na partii.

Radomír Vavřínek

Tel.: 606330 461

vavrinkovi@seznam.cz.

sachy-msa.dolnibenesov.net

27. 9. 2008

Pardubice. **Memoriál Čenka Honsy**. Hráno jako otevřený přebor KŠS v rapid šachu a zároveň i jako 2. turnaj GP ČR. Švýcarský

systém na 9 kol, tempo hry 2x 20minut.

Vladimír Dudek

Tel.: 608 775 995

vladimirdudek@gmail.com.

www.polabinychess.eu

27. 9. 2008

Igor Štohl

Čtyřicáté čtvrté narozeniny oslaví juniorský vice-mistr světa z roku 1982, vítěz několika mezinárodních turnajů a autor několika šachových knih, slovenský velmistr **Igor Štohl**.

28. 9. 2008

Beroun. I. ročník otevřeného **turnaje v bleskovém šachu**. Systém bude upřesněn dle počtu účastníků, pravděpodobně švýcarský na 15 kol.

Roman Meisner

Tel: 608 440 594, 605 372 959

ustiky@email.cz

2. 10. 2008

Vlastimil Babula

Třicáté páté narozeniny oslaví český reprezentant, velmistr **Vlastimil Babula**.

3. 10.–18. 10. 2008

V Pekingu začíná 1. ročník **World Mind Sports Games**.

www.fide.com

3. 10.–11. 10. 2008

Kirchgemeindehaus Winterthur (Švýcarsko). **8. ročník Winterthur**

Chess Week. Mistrovský turnaj pro hráče s ratingem nad 1900. 9 kol, švýcarský systém. Rovněž se hraje open pro hráče s ratingem 2000 bodů a méně.

Liebestrasse 3; CH-8400 Winterthur

schach@svwinterthur.ch

www.svwinterthur.ch

4. 10. 2008

Dvorec. **Memoriál Dr. Kadery**. Švýcarský systém, 7 kol, 2x 25 minut.

Jiří Běle

Tel.: 604 424 275

4. 10. 2008

Rieneck (Německo). **Turnaj družstev v rapid šachu**. Čtyřčlenná družstva, 7 kol 2x 20 minut na partii.

Hermann Marx.

Tel.: 0049/ 9354/ 909393

marx.rieneck@t-online.de

4. 10.–15. 10. 2008

Budapešť (Maďarsko). **First Saturday**. Další ze série uzavřených turnajů s možností splnění norem velmistra a mezinárodního mistra. Tempo 2h/partie + 30 s/tah.

László Nagy

Tel./fax: (36-1)-263-2859

mobil:(36)-30-230-1914.

firstsat@hu.inter.net.

www.firstsaturday.hu

4. 10. 2008

Chambery (Francie). **1. Rapide des Hauts de Chambery**. Turnaj v rapid šachu hraný švýcarským systémem.

Christian Eydt

christian.eydt@laposte.net.

www.clubdechecsdechambery.com

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

editor čísla: Aleš Kubeczka • jazykový korektor: Jan Mácha